

№ 25

АТ «УКРПОШТА»

ФІЛАТЕЛІЯ
України

НАД ВИПУСКОМ ПРАЦЮВАЛИ:

Наталія МУХІНА

начальник Управління філателістичної продукції

Антоніна СІРИК

менеджер з управління продажами філателістичної продукції

Наталія ТРЕТЬЯК

начальник відділу виготовлення маркованої та філателістичної продукції

Тетяна РЕШЕТНЯК

начальник відділу продажу маркованої та філателістичної продукції

Світлана МАЗЕПА

заступник начальника відділу продажу маркованої та філателістичної продукції

Світлана БОГОРОД

головний фахівець відділу виготовлення маркованої та філателістичної продукції

Надія СЛОВЕНКО

головний фахівець відділу виготовлення маркованої та філателістичної продукції

Оксана ШУКЛІНОВА

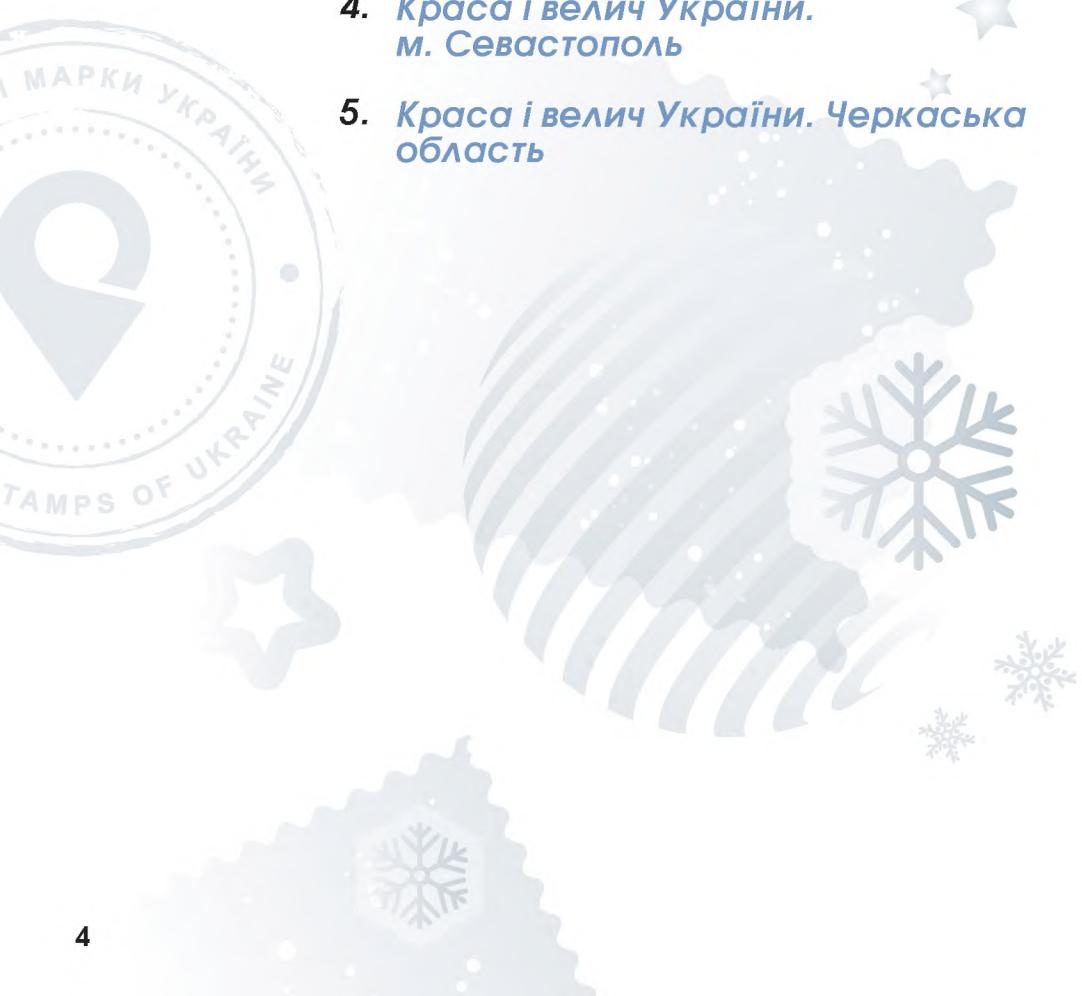
головний фахівець відділу виготовлення маркованої та філателістичної продукції

ЗМІСТ

04. ВИПУСКИ ПОШТОВИХ МАРОК У І КВАРТАЛІ 2021 РОКУ
09. СПЕЦПОГАШЕННЯ У І КВАРТАЛІ 2021 РОКУ
10. НОВИНИ ФІЛАТЕЛІЇ
12. МІЖНАРОДНІ НОВИНИ
16. ДРУКАРСЬКІ АРКУШІ ПОШТОВИХ МАРОК УКРАЇНИ

ВИПУСКИ ПОШТОВИХ МАРОК У I КВАРТАЛІ 2021 РОКУ

1. Нагороди України. Орден Героїв Небесної сотні
2. Її величність – Жінка
 - 2.1. Т. Шевченко. Одаліска. 1840
 - 2.2. А. Чебикін. Енергія II. 1991
3. 150 років від дня народження Лесі Українки
4. Краса і велич України. м. Севастополь
5. Краса і велич України. Черкаська область

МАРКА ХУДОЖНЯ

Орден Героїв
Небесної сотні

ТЕХНІЧНА ІНФОРМАЦІЯ МАРКИ

Дата введення в обіг: лютий 2021 р.
Тираж – 130 000 пр. Формат марки – 40,5x30 мм.
Кількість марок в аркуші – 10.
Номінал марки – L.
Дизайн В. Тарана.

ДОДАТКОВА ІНФОРМАЦІЯ

Орден Героїв Небесної Сотні встановлено Президентом України 3 листопада 2014 р. для відзначення осіб за громадянську мужність, патріотизм, відстоювання конституційних засад демократії, прав і свобод людини, активну благодійну, гуманістичну, громадську діяльність в Україні, самовіддане служіння Українському народу, виявлені під час Революції гідності, інших подій, пов’язаних із захистом незалежності, суверенітету і територіальної цілісності України.

Місце проведення
погашення: Київ

Затверджені оригінал-макети марки, маркового аркуша, конверта «Перший день» та штемпеля спецпогашення «Перший день»

МАРКА ХУДОЖНЯ

**Т. Шевченко
Одаліска. 1840**

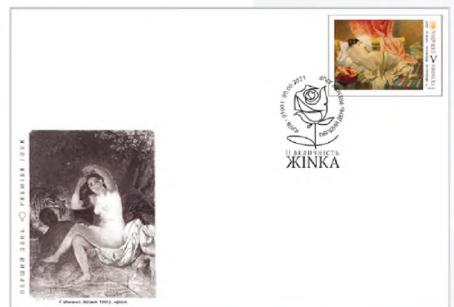
ТЕХНІЧНА ІНФОРМАЦІЯ МАРКИ

Дата введення в обіг: березень 2021 р.
Тираж – 130 000 пр.
Формат марки – 41,76x29,58 мм.
Кількість марок в аркуші – 9.
Номінал марки – V.
Художник Т. Шевченко.

ДОДАТКОВА ІНФОРМАЦІЯ

Малюнок виконаний в 1840 р. в Петербурзі.
Розмір 16,3x20,5 см. Зберігається в Національному музеї Тараса Шевченка.

Місце проведення погашення: Київ

Затверджені оригінал-макети марки, маркового аркуша, конверта «Перший день» та штемпеля спецпогашення «Перший день»

МАРКА ХУДОЖНЯ

**А. Чебикін
Енергія II. 1991**

ТЕХНІЧНА ІНФОРМАЦІЯ МАРКИ

Дата введення в обіг: березень 2021 р.
Тираж – 130 000 пр. Формат марки – 30x40,5 мм.
Кількість марок в аркуші – 9.
Номінал марки – V.
Художник А Чебикін.

ДОДАТКОВА ІНФОРМАЦІЯ

Андрій Чебикін (14 квітня 1946) – художник-графік, педагог. Лауреат Національної премії України імені Тараса Шевченка.
Оголена жіноча натура вражає тонким відчуттям гармонії, краси і цнотливості водночас.

Місце проведення погашення: Київ

Затверджені оригінал-макети марки, маркового аркуша, конверта «Перший день» та штемпеля спецпогашення «Перший день»

ПОШТОВИЙ БЛОК

Черкаська область

ТЕХНІЧНА ІНФОРМАЦІЯ БЛОКА

Дата введення в обіг: уточнюється.

Тираж – 20 000 пр.

Формат блока – 115x91 мм.

Номінали кожної марки – 9,00 грн.

Дизайн О. Калмикова.

Затверджений оригінал-макет поштового блока

СПЕЦПОГАШЕННЯ У 1 КВАРТАЛІ 2021 РОКУ

№ п/п	Орієнтовна дата проведення	Назва спецпогашення	Місце проведення
1	січень	500 р. з часу побудови Богоявленського собору в м. Острог	Острог, Рівненська обл.
2	лютий	25 р. з часу заснування Української антарктичної станції Академік Вернадський	Київ
3	лютий	До Дня кримського спротиву російській окупації	Київ
4	лютий	50-річчя з дня смерті Амет-Хана Султана	Київ

ДОДАТКОВА ІНФОРМАЦІЯ

Черкаська область – адміністративно-територіальна одиниця України, розташована у центральній лісостеповій частині країни по обидва берега середньої течії Дніпра та Південного Бугу. На території області міститься географічний центр України на північній околиці села Мар’янівка неподалік від районного центру – міста Шпола.

НОВИНИ ФІЛАТЕЛІЇ

Урочиста презентація поштових марок серії: «Збройні формациї Української революції 1917-1921 рр.»

Укрпошта у співпраці із Українським інститутом національної пам'яті напередодні Дня захисника України ввела в обіг поштові марки серії «Збройні формациї Української революції 1917-1921 рр.».

Презентація знаків поштової оплати «Козак 1-го Українського полку імені Богдана Хмельницького», «Козак 1-ї Української (Синьожупанної) дивізії» та «Козак Окремого загону Січових Стрільців» відбулася 13 жовтня у Києві на Хрещатику, в рамках відкриття виставки «Воля України або смерть».

В урочистій церемонії спецпогашення взяли участь Міністр культури та інформаційної політики України Олександр Ткаченко та голова Українського інституту національної пам'яті Антон Дробович.

Автор серії «Збройні формациї Української революції 1917-1921 рр.» – Валерій Руденко.

Тираж кожної марки – 130 тисяч примірників, номінал – 9 грн.

Серія «Збройні формациї Української революції 1917-1921 рр.» започаткована Укрпоштою спільно з Українським інститутом національної пам'яті у 2019 році та присвячена 100-річчю подій Української революції 1917-1921 рр. Минулого року введено в обіг марки «Стрілець Української Галицької Армії (УГА)» та «Козак кінного полку Чорних запорожців».

Придбати марки можна в офіційному філателістичному онлайн магазині Укрпошти <http://pm.ukrposhta.ua/nishop.php>.

Засідання Редакційно-художньої ради з питань видання поштових марок, маркованих конвертів та карток в Україні

9, 19 листопада та 23 грудня 2020 р. відбулися засідання Редакційно-художньої ради з питань видання поштових марок, маркованих конвертів

та карток в Україні (Ради), на якому члени Ради розглянули звернення щодо додаткових в 2020-2021 р. випусків поштових марок, конвертів та проведення спецпогашень.

На засіданнях Ради було затверджено ескізи до марок, конвертів, штемпелів спецпогашення на 2020-2021 рр. та прийнято ряд рішень:

у 2020 р.:

- перенести з Тематичного плану випуску поштових марок на 2020 р. до Тематичного плану випуску поштових марок на 2021 р. випуск «Сучасні однострої Збройних Сил України»;

- провести спецпогашення, присвяченого вшануванню пам'яті Романа Віктора;

- зняти з Тематичного плану випуску поштових марок на 2020 р. поштові марки «Ukraine Now» та «Екологія»;

- зняти з Тематичного плану проведення спецпогашень на 2020 р. спецпогашення, присвячене 75-річчю з часу створення ООН.

у 2021 р.:

- провести спецпогашення, присвяченого 100-річчю з часу заснування Харківського клубу філателістів;

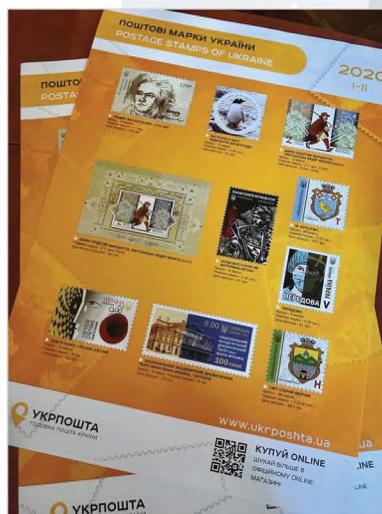
- провести спецпогашення, присвяченого 50-річчю з дня смерті Амет-Хана Султана;

- провести вимірювання Кременчуку додаткового (основного в м. Києві) спецпогашення «Перший день» стандартної поштової марки, присвяченої місту Кременчук;

- використати вірші Олександри Бурбело на конверті патріотичної тематики;

- зняти з Тематичного плану випуску поштових конвертів на 2021 р. випуск поштового конверта, присвяченого 400-річчю з часу надання Магдебурзького права місту Ніжину.

Шурай у відділеннях Укрпошти рекламно-інформаційні плакати

Цього року Укрпошта запровадила практику розміщення у відділеннях поштового зв'язку рекламно-інформаційних плакатів із поштовими марками, блоками, аркушами, введеними в обіг у попередньому кварталі. Таким чином відвідувачі відділень можуть дізнатися про новинки марковидання, придбати їх, а за відсутності у конкретному відділенні - скористатися послугами офіційного філателістичного онлайн магазину <http://pm.ukrposhta.ua/nishop.php>, QR-код якого розміщений на плакаті.

З моменту розміщення плакатів у поштових відділеннях обсяг реалізації марок через онлайн магазин зріс в 1,9 разів, що свідчить про те, що все більше українців дізнаються, цікавляться і придбають українські поштові марки.

МІЖНАРОДНІ НОВИНИ

Чергові перемоги українських поштових марок!

Підбито підсумки цьогорічного престижного конкурсу на найкращу марку світу Nexofil Award 2020 (м. Мадрид, Іспанія), який проводиться під патронатом видавництва EL ECO та організований групою NEXO.

До складу міжнародного журі входять 50 президентів Національних федерацій та Філателістичних академій з 37 країн світу, серед яких є лідери великих філателістичних федерацій Америки та Європи, а також учасники престижної Європейської філателістичної академії Королівської іспанської академії філателії та Поштової історії.

Поштова марка «Слава Україні!» 2019 року випуску здобула золото в категорії «Найбільш оригінальний формат марок у світі».

Шрифтовий дизайн Ольги Верменич.

Поштова марка «Сорочка (фрагмент). Чернігівська область» серії «Українська вишивка – код нації» 2019 року випуску здобула срібло у категорії «Найкраща марка світу за технологією офсетного друку».

Дизайнер – Оксана Шуклінова.

Придбати поштові марки можна в офіційному філателістичному онлайн магазині Укрпошти <http://pm.ukrposhta.ua/nishop.php>

Найкращою маркою світу 2019 року було визнано поштову марку Норвегії «Гаральд Сольберг. 150 років».

Друге місце в номінації «Найкраща марка світу» посіла поштова марка Перу «Культура інків: цитадель Мачу-Пікчу».

Perú S/ 20.00

Третє місце – поштова марка Австрії «Крипто марка».

Україна на поштових марках Японії

9 листопада 2020 р. пошта міста Токіо розпочала продаж оригінальних марок «Україна – м. Хіно», присвячених співпраці України із містом Хіно, у рамках японської урядової програми «Host Town» напередодні Олімпійських ігор. Проект здійснено завдяки співпраці Посольства України в Японії з адміністрацією м. Хіно та Поштою Японії. Фотографії України для цього проекту надані Українським національним інформаційним агентством «Укрінформ» та українським фотографом паном В'ячеславом Присяжнюком.

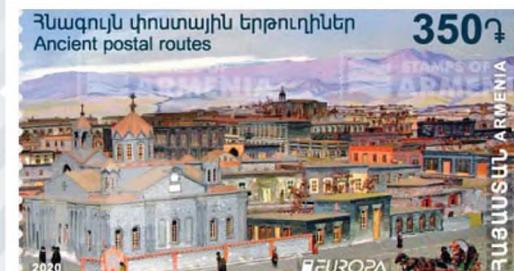

Визнано переможців конкурсу на найкращу марку Європи 2020 на тему «Давні поштові маршрути»

Золото - Туреччина

Срібло - Вірменія

Бронза - Азербайджан

ДРУКАРСЬКІ АРКУШІ ПОШТОВИХ МАРОК УКРАЇНИ

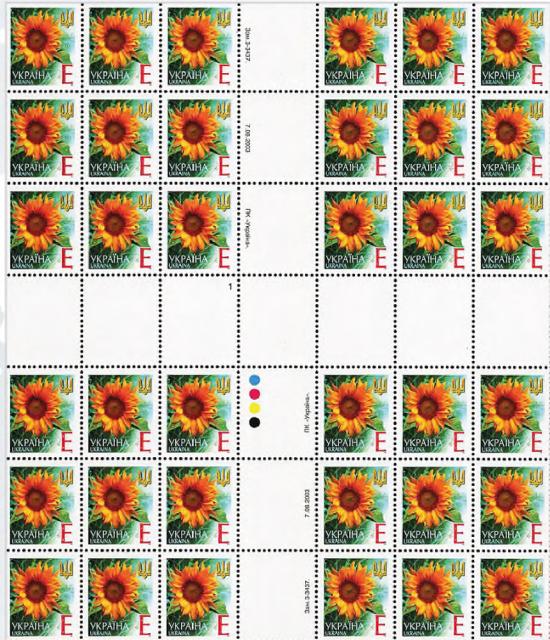
Під час проведення XVIII Національної філателістичної виставки «Укрфілекс 2020», яка відбулася з 10-го по 13-те вересня 2020 року в місті Харкові, АТ «Укрпошта» та Київське товариство філателістів (КТФ) АсФУ представили експозицію «Нові-старі філателістичні продукти». Вперше на огляд філателістів офіційно були представлені примірники нерозрізаних друкарських аркушів поштових марок України, їх елементів та презентаційні аркуші.

Друкарські аркуші поштових марок та блоків завжди викликали зацікавленість серед філателістів. Якщо звернутися до їх історії, то з'ясується, що вихід перших друкарських аркушів співпадає з випуском першої в світі поштової марки – «Чорного пені» 6-го травня 1840 року. Тоді друкарські аркуші складались з одного маркового аркуша, а розуміння друкарський аркуш і марковий аркуш співпадали. Сучасні друкарські аркуші складаються з декількох маркових аркушів або блоків. Поштові відомства багатьох країн світу здійснюють випуски та вільний продаж нерозрізаних друкарських аркушів поштових марок (іл.1).

Україна, починаючи з 2001 року, розпочала випуски та реалізацію таких друкарських аркушів. Першими в країні з'явилися поштові марки п'ятого стандарту. Потім були випуски поштового блоку № 31 «Український народний одяг», поштової марки № 422 «Гетьман Павло Тетеря» з серії «Гетьмани України»,

іл. 1

іл. 2

зчіпки з 2-х марок №№ 502, 503 «Мистецтво плаката» випуску за програмою «Європа», марки № 597 «Ігри XXVIII Олімпіади в Афінах 2004» та інших поштових марок (іл.2-5). Випуски друкарських аркушів тривали до 2009 року. В подальшому такі випуски були призупинені.

іл. 3

іл. 4

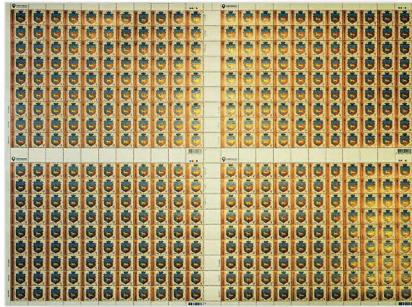
іл. 5

У 2018 році, після тривалої перерви, за ініціативи філателістів КТФ АсФУ Укрпошта поновила випуски нерозрізаних друкарських аркушів окремих поштових марок змінивши при цьому підходи до їх розповсюдження. З метою прозорого процесу приймання попередніх замовлень на друкарські аркуші та їх продажу, Укрпоштою встановлені основні правила реалізації таких випусків. Ознайомитись з ними можна в журналі «Філателія України» № 24 в статті «НОВІ-СТАРІ філателістичні продукти від Укрпошти».

Останнім часом надійшли у продаж друкарські аркуші:

- поштова марка дев'ятого стандартного випуску № 1568 (Зам.18-3373. 15.06.2018) «м. Ялта, АР Крим» в кількості 100 штук;
- поштова марка № 1779 «1000 років з початку правління Ярослава Мудрого» в кількості 140 штук;
- поштова марка № 1805 «Людвіг ван Бетховен. 1770-1827» в кількості 280 штук;
- поштова марка № 1819 «Відзнака залізного хреста» в кількості 110 штук;
- зчіпка з трьох марок №№ 1868-1870 «Лицарі духу» в кількості 110 штук;
- поштовий блок № 180 серії «Маяки України» в кількості 110 штук.

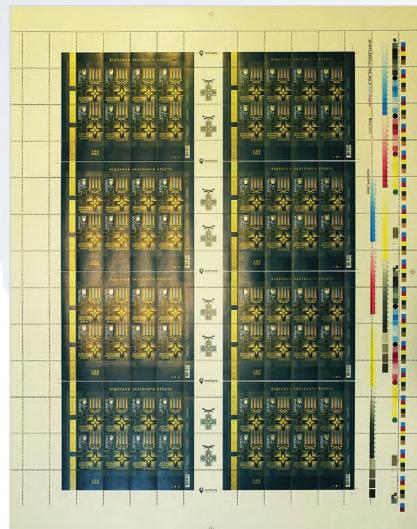
Укрпошта випускає друкарські аркуші різних конфігурацій і компоновок. Залежно від фізичних розмірів тих чи інших маркових аркушів і кількості марок в них, друкарський аркуш може включати від 4-х до 12-ти маркових аркушів.

іл. 6

іл. 7

іл. 8

іл. 9

Потрібно нагадати про окремі філателістичні терміни, які визначають елементи друкарського аркуша, різноманітні комбінації поштових марок з доріжками (смужками) та їх значення.

Друкарський аркуш – одиниця виміру поліграфічної (філателістичної) продукції, нерозрізаний неперфорований або перфорований паперовий аркуш з надрукованими на ньому двома і більш марковими аркушами, розділеними між собою смугами (гаттерами) та нанесеним на зворотному боці клеєм.

Марковий аркуш – частина друкарського аркуша, що утворюється при його розрізуванні по смугах-гаттерах в друкарні для видачі Національному оператору поштового зв’язку з метою подальшого введення в обіг надрукованої поштової марки та її реалізації населенню і юридичним особам в поштових відділеннях та через торговельну мережу поштового відомства.

Аркуш блоків – друкарський аркуш, який містить декілька поштових блоків та надійшов з друкарні у продаж в нерозрізаному вигляді (іл. 10, 11).

Гаттер-смуга (від англ. Gutter – ринва (жолоб), рівчак (канава)) – загально-прийнятий філателістичний термін, який позначає розподільчу доріжку або чисту смугу поміж поштовими марками, що розділяє маркові аркуші друкарського аркуша. Також відомий термін «розділова доріжка», який, по суті, означає теж саме.

іл. 10

іл. 11

З часом ці порожні смуги в межах друкарського аркуша почали заповнювати художніми елементами, – на гаттерах стали друкувати фіrmові знаки, емблеми, рекламні та інформаційні надписи або малюнки з орнаментами. Яскравий приклад цього – друкарський аркуш «Відзнака за лізного хреста».

Філателісти розрізняють гаттер-смуги, розділяючи їх на малі, які присутні в межах поштового аркуша, і великі – між двох маркових аркушів в одному друкарському аркуші. Перші, найпоширеніші, виглядають дуже ефектно, другі ж, як правило, дуже рідкісні і є предметом гордості будь-якого колекціонера.

При штучному розрізанні друкарського аркуша вздовж смуг-гаттерів та у центрі аркуша створюються різноманітні комбінації марок і доріжок (смужок), а саме:

– гаттер-пара (gutter pair) – дві поштові марки у вигляді вертикальних або горизонтальних зчіпок, які розділені поміж собою гаттером (доріжкою) та розташовані у двох паралельних поштових марочних аркушах (іл. 12, 13);

іл. 12

іл. 13

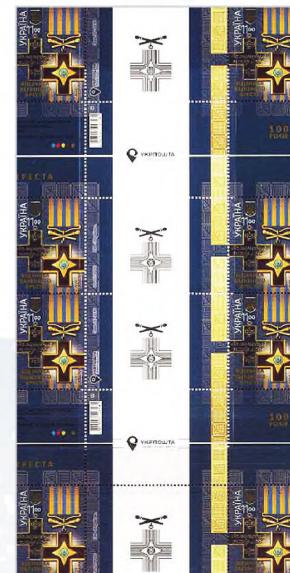
– гаттер-кварт – квартблок з доріжкою, коли або вертикальні, або горизонтальні пари розподіляє доріжка (іл. 14);

– гаттер-хрест – квартблок поштових марок, також відомий як великий сердечник, в якому кожна марка розташована в окремому марковому аркуші друкарського аркуша та розділена внутрішніми вертикальними і горизонтальними полями-смужками (іл. 15, 16).

Окрім перелічених комбінацій при розрізанні аркуша можливо створити багато інших незвичайних комбінацій зчіпок поодиноких поштових марок з гаттерами або нерозділеними між собою берегами маркового і друкарського аркушів (іл. 17).

іл. 14

іл. 15

іл. 16

іл. 17

Таким чином гаттер-зчіпки стають для колекціонерів джерелом не тільки естетичного задоволення, але й важливою, цікавою і корисною технічною інформацією, за допомогою якої філателіст може дослідити той чи інший випуск поштової марки. Такі екземпляри через свою рідкість часто оцінюються в кілька разів вище ніж просто зчіпки марок.

Розглянемо дещо кілька питань щодо доцільності колекціонування друкарських аркушів.

З якими незручностями доводиться стикатися філателістам при їх колекціонуванні? По-перше, друкарські аркуші незручні за своїми величими розмірами, що ускладнює їх зберігання в колекціях. По-друге, вони мають високу номінальну вартість. До речі, філателісти, які збирають генеральну колекцію поштових марок країни, з метою її каталожної повноти, вимушенні купляти такі нерозрізані друкарські аркуші. Власники друкарських аркушів намагаються зберігати їх не в тубусах, в яких були придбані, а у розгорнутому вигляді в великих теках (планшетах), щоб уникнути деформації аркушів та запобігти порушенню структури волокна паперу та kleю, при цьому між аркушами прокладають аркуші кальки або іншого паперу.

А чим привабливі друкарські аркуші? Перш за все, завдяки цим аркушам з'явилися гаттер-зчіпки поштових марок, а також всілякі комбінації зчіпок поодиноких марок з доріжками (смужками). Вони створюються безпосередньо самими філателістами та існують в обмеженій кількості серед всього тиражу цих поштових марок, що додає їм більшої цінності. Окрім того, колекціонери отримають можливість вищевказані конфігурації поштових марок з полями-смужками і берегами друкарських аркушів наклеювати на конверти першого дня та гасити штемпелем «Перший день». Такі філателістичні матеріали за своїм виконанням мають унікальний характер (іл. 18-21).

Іл. 18

До того ж, гаттери та береги друкарських аркушів завдяки художньому оформленню несуть естетичну привабливість, мають відображення поштово-технічних друкарських позначок та дані щодо випуску поштових марок, – таким чином надають можливість побачити друкарське зародження поштової марки. Саме за це нерозрізані друкарські аркуші отримали підвищену увагу з боку колекціонерів.

Іл. 19

Іл. 20

Іл. 21

Сподіваємося, що Укрпошта і надалі буде здійснювати продаж поштових марок (блоків) у нерозрізаних друкарських аркушах, а кількість бажаючих мати в своїх колекціях такі аркуші збільшиться.

Члени Асоціації філателістів України
Ільдус Хакімов та Вадим Іщенко